

Høgskolen i Telemark
Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

4309
Biogeografi

04. 06. 2012

Tid:	4 timer
Målform:	Bokmål
Sidetal:	3 (inkludert denne)
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Ingen
Vedlegg:	Ingen

Sensuren finner du på StudentWeb.

EKSAMEN i 4309 biogeografi (biogeografi 10 studiepoeng)
Individuell eksamen

Ingen hjelpemiddel er tillat.

Tid: 4 timer

Kandidaten skal svare på begge oppgavene.

Oppgave 1: Generell biogeografi og arktisk biogeografi

- A.** Hva er *endemisme* og hvilke forhold innvirker på endemismeprosenten på øyer? Gi noen eksempler på spredningsmåter hos planter og dyr som har stor betydning for hvilke arter og grupper som kan etablere seg på øyer som ligger i stor avstand fra fastlandsområder (eksempler på slike øyer kan være Mallorca, Rakata, Hawaii).
- B.** Skriv kort om karakteristiske trekk ved Arktisk klima (stikkord: svært vanskelig for organismene, store og uforutsigbare variasjoner). Arktisk klima stiller derfor store krav til organismenes økologiske tilpasning. Gi noen eksempler på slike tilpasninger hos pattedyr (inkludert havpattedyr) og fugler.
- C. Kommenter følgende:** *Tilpasninger til ulike nisjer i ulike faser av livsløpet kan være avgjørende for overlevelse på lang sikt. Arktiske økosystemer og næringsnett har relativt få arter og er derfor mer utsatt for bortfall av arter i systemet.*
- D.** Gjør kort rede for hvorfor økosystemene på tundraen er særlig sårbare i forhold til menneskets påvirkning. Hvilke inngrep kjenner vi best i dag?

Oppgave 2: Middelhavsregionen og Mallorca

A. Gjør rede for hovedtrekkene i Middelhavsklimaet, og gi eksempler på plantearter som er gode indikatorarter for denne klimatypen. Skriv kort om topografien, geologien og lokalklimaet på Mallorca.

B. På Mallorca finner vi i dag bare små områder med alltidgrønn skog. Nevn noen typiske arter trær og busker fra denne skogstypen. Ulike varianter av maki (maquis) er dominerende vegetasjonstype mange steder på Mallorca. Hvordan utvikles maki som vegetasjonstype? Beskriv maki og gi eksempler på viktige karakterplanter i makien basert på egne observasjoner på feltkurset (*Maki* finner en i skråningen mot Puig de Santuiri og ellers i mange lavere skråninger på Mallorca).

C. Nasjonalparken Sàlbufera er det mest kjente naturreservatet og største våtmarksområdet på Mallorca. Beskriv området og gi eksempler på vegetasjonstyper i reservatet. Gi eksempler på planter som dominerer de ulike vegetasjonssonene. Gi eksempler på fuglearter som en kan observere på våren i og rundt naturreservatet. Hva vil du fremheve når det gjelder vernetiltak og tilrettelegging for opplevelse og læring i reservatet?

D. Kulturlandskapet nord på Mallorca og i fjellkjeden er preget av småbruk. Beskriv viktige kjennetegn ved dette landskapet av småbruk, og begrunn hvorfor dette kulturlandskapet er så viktig for å opprettholde det biologiske mangfoldet. Gi eksempler på kulturplanter (trær, busker og urter) **fra jordbrukslandskapet** og planter **knyttet til garigue og klipper i fjellet (Cuber)**. Gi noen eksempler på økologiske tilpasninger en kan observere hos planter i gariguen. Nevn noen fuglearter som i hovedsak er knyttet til fjellkjeden.